

fortidsminder bliver derfor også styrket. Den stigende interesse for vore fortidsminder må ikke føre til nedslidning af dem. De senere år har den øgede turisme i Europa givet mange eksempler på dette.

Den hast, hvormed det nutidige bliver til fortid, er voldsom. Vi har derfor også et ansvar for at sikre os vidnesbyrd fra nyere tid. I de kommende år vil indsatsen på dette område blive intensiveret. Skov- og Naturstyrelsens samarbejde med museer, amter og frivillige om registreringer af befæstningsanlæg langs den jyske vestkyst er et eksempel herpå. Registreringen afsluttes i 1996. Et andet projekt, som også retter sig mod nyere tid, er gennemførelsen af et formidlingsprojekt om Københavns befæstning i forbindelse med Kulturbry 96.

Beskyttelsen af kulturarven på havbunden har taget fart siden 1983, hvor alle fortidsminder på havbunden blev beskyttet gennem lovgivningen og der påbegyndtes en systematisk eftersøgning og registrering af disse fortidsminder.

Der er indtil nu registreret 2.000 stenalderboplader på havbunden ud af de formodede 10.000-20.000 boplader. Ligeledes er der registreret 4.000-5.000 skibsvrag ud af en totalmængde på 20.000-30.000. Udforskningen af både de undersøiske stenalderboplader og skibsvragene har markeret Danmark som internationalt førende på dette område.

Arbejdet med sikringen af fortidsminderne på havbunden, som også har internationale samarbejdsaspekter, vil fortsætte de kommende år.

De danske skove indeholder mange fortidsminder, ligesom der findes spor fra tidligere dyrkningsformer. Hensigten med skovloven er også at varetage de kulturhistoriske interesser. I den statslige skovdrift tages der særlige hensyn til fortidsminderne.

Bygningsfredning

Beskyttelsen af landets mest værdifulde bygninger har siden 1918 været et statsligt ansvar efter bygningsfredningsloven. Der er i dag fredet ca. 9.000 bygninger fordelt på ca. 3.800 ejendomme.

Miljø- og energiministeren kan frede bygninger, hvis de har væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi og er over hundrede år gamle. Også bygninger, som er yngre end hundrede år, kan fredes, når det er begrundet i deres fremragende værdi eller i andre særlige

omstændigheder. Bygninger fra før 1536 er automatisk fredede. Kirker tilhørende folkekirken er beskyttet gennem lovgivningen om folkekirken. Andre kirker kan beskyttes gennem bygningsfredningsloven.

Alle fredningsforslag skal forelægges Det Særlige Bygningssyn, som skal afgive en positiv indstilling, for at en bygning kan fredes. Bygningssynet, der beskikkes af miljø- og energiministeren for en fireårig periode, repræsenterer arkitektonisk og kulturhistorisk ekspertise, hovedforeningerne på bygningskulturområdet samt kommunerne.

Der er i de senere år sket en nyorientering af fredningsarbejdet fra overvejende enkeltstående fredninger til fredninger på grundlag af Skov- og Naturstyrelsens udviklingsarbejde og temagennemgange. Fredningerne har været koncentreret om bygningskategorier, som er særligt truede af samfundsudviklingen, er underrepræsenteret i fredningsmæssig henseende eller opført efter 1850.

Ca. 20 pct. af de fredede bygninger i perioden 1987-1995 var under 100 år på fredningstidspunktet. Den hidtil yngste fredede bygning er Journalisternes Hus i København opført 1975. Huset blev fredet i 1992. Denne tendens afspejler, at det historiske perspektiv forkortes i et samfund under hastig forandring. Hertil kommer, at byggeriet i dette århundrede kendetegnes ved formmæssige og byggetekniske eksperimenter. Mange af de væsentlige bygninger har således lige fra opførelsestidspunktet været særlig sårbare. Samtidig har der især i 1960'erne og 1970'erne nok hersket en ringere forståelse for bygningsvedligeholdelse. Nybyggeriet har været i højsædet. Dette har medført, at mange nyere bygninger i dag er truede. Det kan derfor være nødvendigt, at der gennemføres fredning på et tidligt tidspunkt i en bygnings liv.

I de kommende år vil denne indsats blive intensiveret, men regeringen tillægger det samtidig afgørende vægt, at bygningsfredningslovens antikvariske sigte fastholdes.

Regeringen finder det endvidere vigtigt, at de fredede bygninger også fremover både repræsenterer det bedste i landets bygningskultur og giver et sammenhængende billede af den bygningskulturelle udvikling.

På baggrund af udviklingen i de seneste år og de kommende års fredningsbehov mener regeringen, at der er grund til at overveje, om bygningsfredningslovens 100-års-regel skal ændres eller helt afskaffes. Til sammenligning kan næv-